

РЕШЕНИЕ

№ 615

гр. София, 13.05.2025 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АПЕЛАТИВЕН СЪД - СОФИЯ, 16 -ТИ ГРАЖДАНСКИ, в публично заседание на двадесет и четвърти април през две хиляди двадесет и пета година в следния състав:

Председател: Анелия Маркова

Членове: Величка Борилова
Зорница Гладилова

при участието на секретаря Мария Ив. Крайнова
като разгледа докладваното от Анелия Маркова Въззивно гражданско дело № 20251000500617 по описа за 2025 година

и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл.258-273 ГПК.

Срещу решение № 7121 от 20.12.2024 г. по гр.д.№ 6820 по описа за 2022 г. СГС, ГО, I-9 - ти състав са постъпили **въззивни жалби от:**

1-въззивна жалба от Прокуратура на Република България, ответник в производството пред СГС, като решението на първата инстанция се обжалва **в частта**, в която е уважен иска по чл.2, ал.1, т.3 от ЗОДОВ за сумата от 30 000 лв., представляваща обезщетение за неимуществени вреди от незаконно обвинение в престъпление по чл.326, ал.1 вр. чл.26, ал.1 НК, повдигнато по пр.пр. № 15554 по описа на СРП от 2020 г., по което ищцата А. Х. С. е оправдана с решение от 22.03. 2021 г., постановена по нахд 14938 по описа за 2020 г. на СРС, НО, 23-ти състав, потвърдено с решение № 87 от 28.07.2021 г. на СГС, НО, XIV въззивен състав по ванд 20211100601862 по описа за 2021 г., ведно със законната лихва от датата на подаване на исковата молба – 28.06.2022 г. до окончателното плащане.

Решението се обжалва **и в частта за разноските.**

Излагат се доводи, че решението на СГС е неправилно и необосновано. Счита, че така присъдения на ищцата размер на обезщетението, не покрива критериите за справедливост по чл.52 ЗЗД. Освен това не ставало ясно по какъв начин съдът е достигнал до извода, че това е справедливия размер на обезщетението.

В хода по същество се излага становище, че справедлив размер в случая е такъв от 5 хиляди лева, тъй като деянието, за което била подведена под отговорност ищцата се наказвало с глоба.

Иска се обжалваното решение да бъде отменено и вместо това да се постанови друго, с което да се намали размера на обезщетението за неимуществени вреди при съобразяване с критериите по чл.52 ЗЗД.

По въззивната жалба **е постъпил отговор от ищцата пред СГС- А. Х. С.,** в който се излага становище за нейната неоснователност и правилност на постановеното решение в частта, в която претенцията е била уважена. Счита, че от събраните по делото медицински документи и гласни доказателства се установявали търпените от нея, неимуществени вреди, изразяващи се в притеснение, напрежение и стрес от висящото обвинение, от дискредитирането ѝ пред нейната семейна среда, приятели, студенти и колеги. Следвало да се съобрази съдебно-психиатричната експертиза, от която се установявало, че вследствие на образуването и провеждането срещу нея на наказателно производство, налагане на мярка за неотклонение и публикуването на съобщение на сайта на ПРБ, ищцата била претърпяла остър емоционален стрес с последвали от него количествени изменения в емоционалната сфера, съпътствани с вегетативни промени на соматичното ѝ здраве- емоционална угнетеност, тревожност, безсъние, фрустрираност на личността, нарушена концентрация и затруднено адаптиране и функциониране в социалната, семейна и професионална среда; отчуждаване от обществото, чувство на омерзеноост от обсъждания за висока обществена опасност на поведението ѝ само защото е свела обективна европейска информация. Преживеният интензивен емоционален стрес довел до метаболитни промени свързани с храненето, които довели до драстично покачване на теглото по невротичен механизъм на хранене. Това довело и до срыв и в имунитета. Налице била причинно-следствена връзка. От заключението на вещото лице се установявало, че ищцата не е могла да

преодолее тежките последици от проведените срещу нея неправомерни действия, сама. Затова била необходима хомеопатична и медикаментозна терапия и активна подкрепа от приятели и близки. Посоченото от вещото лице се потвърждавало от свидетелските показания на свидетелите М. и С., които сочели, че е налице разлика в поведението на ищцата преди и след извършените от Прокуратурата незаконосъобразни действия срещу нея. Преди била способна да работи съсредоточено и интензивно, а след повдигане на обвинението станала разсеяна, напрегната, нервна, притеснена, изглеждала недоспала. Започнала да пие лекарства „за нерви“ и била в пълен психически срив. Изпаднала в ужас като разбрала, че ѝ е определена парична гаранция в размер на 20 000 лв. Този размер бил изцяло несъобразен с обвиненията, които впоследствие се оказали незаконосъобразни и неправилни в сравнение с други тежки престъпления спрямо личността, за които се определяли значително по-ниски парични гаранции по реда на НПК. Ищцата прекъснала общуването с част от приятелите, напълняла, спряла да пише научни публикации, преди водела лекции и в части дружества, но след обвинението тези ангажименти престанали. Допълнително утежняващо обстоятелство било това, че всеки аспект от дейността на ищцата бил контролиран. Извършени ѝ били проверки от множество държавни контролни органи – АДФИ, КОНПИ и НАП, които били насочени срещу дейността ѝ в лично качество, така и с оглед предходното ѝ качество на Председател на УС на Българския фармацевтичен съюз, която била съсловна организация на българските магистър – фармацевти, както и в качеството ѝ на изпълнителен директор на ИАЛ.

По допустимостта на въззивната жалба:

За обжалваното решение въззивникът е бил уведомен на 08.01.2025 г.

Въззивната жалба е подадена на 16.01. 2025 г.

Следователно същата е в срока по чл.259, ал.1 ГПК.

Налице е правен интерес от обжалване.

Следователно **въззивната жалба е допустима.**

2-въззивна жалба от ищцата пред СГС- А. Х. С..

Решението се обжалва в частта, в която претенцията ѝ по чл. 2, ал. 1, т. 3, ЗОДОВ за **неимуществените вреди** е отхвърлена за разликата над 30 000 лв. до пълния предявен размер от 70 000 лв.

Излагат се доводи за неправилност на така постановеното от СГС, решение. Сочи, че размера на присъденото обезщетение не бил съобразен с установените за търпени неимуществени вреди, от събраните по делото, писмени и гласни доказателства, както и от заключението на съдебно-психиатричната експертиза. Първоинстанционният съд се позовал на чл.52 ЗЗД, но не бил посочил конкретни съображения защо приема, че обезщетението следва да е в размер на 30 000 лв. В този смисъл обжалваното решение било немотивирано. Счита, че така определения размер на обезщетението е несправедлив, както и не съответства на критериите по чл.52 ЗЗД, ППВС № 4/1968, задължителната съдебна практика. СГС не бил взел предвид всички обстоятелства, които обуславяли търпените от ищцата, вреди. Не било съобразено общественото и семейно положение на ищцата, която била отговорна личност с безупречна репутация. Не бил съобразен ръста на инфлацията и МРЗ за страната. Освен това вредите продължавали да настъпват. Следвало обезщетението да бъде определено към момента на приключване на съдебното дирене. Поддържат се доводите, изложени в отговора по въззивната жалба на Прокуратурата.

Иска се решението да бъде отменено в обжалваната част и претенцията да се уважи в пълен размер. Претендират се разноски.

По въззивната жалба **не е постъпил отговор** от ответника пред СРС-Прокуратура на Република България. В течение на производството се излага становище за неоснователност на въззивната жалба и правилност на първоинстанционното решение в частта, в която ищцовите претенции са били отхвърлени. Счита, че справедлив размер е такъв от 5 хиляди лева. Сочи, че по делото не било доказано, че проверките са в причинна връзка с предприетите действия от Прокуратурата срещу ищцата. Безспорно било наличие на незаконно обвинение, но от това не били настъпили за ищцата твърдените от нея, вредни последици. Случаят действително имал масов отзвук, но вредите били по-големи за имиджа на Прокуратурата отколкото за ищцата.

По допустимостта на въззивната жалба:

За обжалваното решение въззивницата е уведомена на 06.01.2025 г.

Въззивната жалба е подадена на 20.01. 2025 г.

Следователно същата е в срока по чл.259, ал.1 ГПК.

Налице е правен интерес от обжалване.

Следователно **въззивната жалба е допустима.**

По основателността на въззивните жалби:

Съгласно чл. 269 ГПК въззивният съд се произнася служебно по валидността на решението, а по допустимостта - в обжалваната му част. По останалите въпроси той е ограничен от посоченото в жалбата.

След служебно извършена проверка въззивната инстанция приема, че **обжалваното решение е постановено във валиден и допустим процес.**

По доводите във въззивните жалби:

За да постанови решение в обжалвания смисъл, СГС е счел, че от страна на ищеца са доказани предпоставките на чл.2, ал.1, т.3 ЗОДОВ. Установявало се, че в интервю, излъчено на 07.04.2020 г. в ефира на БНТ 1, предаването "Още от деня" в отговор на въпроси на интервюиращия репортер ищцата, изразила професионалното си мнение и наблюдения в контекста на идентично становище на Европейската агенция по лекарствата (ЕМА) от 06.04.2020 г. За изложеното в това предаване, становище, както и за същото, изложено и в предаването на БНР "Хоризонт" на 07.04.2020 г., ответникът ѝ повдигнал обвинение на 09.04.2020 г., а на 10.04.2020 г. било предявено обвинение по чл. 326, ал. 1 във вр. с чл. 26, ал. 1 от НК за подаване на заблуждаващи знаци за тревога. С постановлението за привличането ѝ като обвиняем, ответникът взел мярка за неотклонение "Гаранция в пари" в размер на 20 000 лв. Наложена мярка за неотклонение била отменена от СРС, НО, 107 с-в по НЧД№ 4415/2020 г. на 16.04.2020 г. След разглеждане от съда на НАХД№ 9134/2020 г. по описа на СРС, НО, 23 с-в на 14.09.2020 г. обвинителният акт бил върнат на ПРБ за уточняването му поради намерени очевидни неясноти и неточности, пречателстващи правото на защита на ищцата. Определението от 14.09.2020 г. влязло в сила, като ответникът отново внесъл в съда искане за налагане на същото правно основание на административно наказание, с твърдението за извършено от нейна страна на същото престъпление.

Ищцата била оправдана по повдигнатото обвинение с Решение от 22.03.2021 г. по НАХД № 14938 по описа за 2020 г. на Софийски районен съд, НО, 23 състав, потвърдено с Решение № 87 от 28.07.2021 г. на Софийски градски съд, НО, XIV въззивен състав по ВАНД № 20211100601862 по описа за 2021 година. В хода на наказателното производство на ищцата била направена принудителна полицейска регистрация /за което било постановено определение от 20.05.2020 г. по н.ч.д. № 6034/2020 г. на СРС, НО, 11 състав/ заради характера на повдигнатото обвинение, за което била привлечена от ответника към наказателна отговорност. По повод на повдигнатото ѝ обвинение на 10.04.2020 г. било публикувано съобщение на официалната страница на ПРБ, където било оповестено, че е обвинена в престъпление с висока обществена опасност.

Съдът е счел, че в случая оправдаването на ищцата по повдигнатото обвинение с Решение от 22.03.2021 г. по НАХД № 14938 по описа за 2020 г. на Софийски районен съд, НО, 23 състав, потвърдено с Решение № 87 от 28.07.2021 г. на Софийски градски съд, НО, XIV въззивен състав по ВАНД № 20211100601862 по описа за 2021 година, обосновава отговорност на държавата в лицето на Прокуратурата на РБ за причинени ѝ вреди от неоснователно обвинение, като били налице и останалите предпоставки за това, а именно настъпили за лицето болки и страдания и причинно-следствена връзка между незаконното обвинение и вредите. Ищцата била претърпяла неимуществени вреди, изразяващи се в притеснение, напрежение и стрес от висящото обвинение, от дискредитирането ѝ пред нейните семейство, приятели, студенти и колеги.

За да определи размера на обезщетението, първоинстанционният съд се е позовал на чл. 52 ЗЗД, съгласно който, размерът на обезщетението се определял от съда по справедливост, за което се извършвала преценка на редица конкретни обективно съществуващи обстоятелства - тежестта на обвинението, продължителността на

наказателното преследване, взетата мярка за процесуална принуда, данните за психическото състояние и негативните последици, претърпени от ищеца. В случая относно размера на обезщетението следвало да се съобразят характерът на обвинението - за леко престъпление, за което било предвидено наказание лишаване до 2г., продължителността на наказателното преследване от момента на привличането като обвиняем 09.04.2020 г. до оправдаването по повдигнатото обвинение с Решение № 87 от 28.07.2021 г. на Софийски градски съд, НО, XIV въззивен състав по ВАНД № 20211100601862 по описа за 2021 година, първоначално определената мярка за неотклонение "Парична гаранция" в размер на 20 000 лева, настъпилите последици в личния живот на ищцата - притеснението и негативните емоции във връзка с обвинението в деяние, което не е извършила, душевните болки и страдания, които търпяла във връзка с това обвинение, за което била оправдана, сериозните последици за физическото и психическото ѝ състояние, както и нарушаването на отношенията в семеен и професионален план. При тези си мотиви СГС е приел, че съответен с тежестта на вредите и справедлив, съобразно изискванията на чл. 52 ЗЗД, размер на обезщетение бил такъв от 30 000лв. Присъдена е и лихвата от датата на влизане в сила на оправдателното решение като съдът се е аргументирал с т. 4 на ТР № 3/2005 г. ОСГК на ВКС, както и с определение № 387 от 13.03.2014 г. на ВКС по гр. д. № 6675/2013 г., III г. о., ГК; присъдена е и законна лихва от датата на исковата молба - 28.06.2022 г.

Апелативен съд- София, действащ като въззивна инстанция приема следното:

Относно отговорността на Прокуратурата:

Предпоставките на чл.2, ал.1, т.3 от ЗОДОВ са доказани:

Съгласно чл. 2, ал.1, т.3 от ЗОДОВ Държавата отговаря за вредите, причинени на граждани в случаите на обвинение в извършване на престъпление, ако лицето бъде оправдано или ако образуваното наказателно производство бъде прекратено поради това, че деянието не е извършено от

лицето или че извършеното деяние не е престъпление, или поради това, че наказателното производство е образувано, след като наказателното преследване е погасено по давност или деянието е амнистирано.

Ответникът е повдигнал обвинение на ищцата на 09.04.2020 г./л.36 от делото пред СГС/, а на 10.04.2020 г. ѝ е било предявено обвинение по чл. 326, ал. 1 във вр. с чл. 26, ал. 1 от НК за подаване на заблуждаващи знаци за тревога.

Ищцата е била оправдана по повдигнатото обвинение с Решение от 22.03.2021 г. по НАХД № 14938 по описа за 2020 г. на Софийски районен съд, НО, 23 състав, потвърдено с Решение № 87 от 28.07.2021 г. на Софийски градски съд, НО, XIV въззивен състав по ВАНД № 20211100601862 по описа за 2021 година.

Незаконността на обвинението съставлявала основание за носене на отговорност от страна на Държавата, в случая в лицето на правозащитните органи по чл.2, ал.1, т.3 от ЗОДОВ – Прокуратурата на Р България.

Относно търпените от ищцата вреди:

Разпоредбата на чл.4 от ЗОДОВ предвижда, че на обезщетяване подлежат тези вреди, които са пряка и непосредствена последица от повдигнатото обвинение, т.е. само вредите, които са настъпили и се дължат на наличието на незаконно обвинение и не биха се проявили, ако такова обвинение липсваше.

Пряка причинно-следствена връзка е налице, когато деянието е решаващо, вътрешно необходимо /не случайно/ свързано с резултата; в цялата поредица от явления причината предшества следствието и го поражда, като вредата закономерно произтича от деянието (решение по чл. 290 ГПК, постановено по гр. д. № 3026/2008 г. на IV ГО ВКС).

Въззивната инстанция намира за правилни изводите на СГС **досежно наличието на причинно-следствена връзка** между действията на Прокуратурата и търпените от ищцата, същата се установява от събраните по делото писмени и гласни доказателства.

Относно претенцията за неимуществени вреди:

Видно от обстоятелствената част на исковата молба **от страна на ищцата се претендира овъзмездяване за търпените от нея изключителни**

негативни последици от така предявеното ѝ незаконно обвинение.

Ищцата твърди, че по повод на повдигнатото ѝ обвинение на 10.04.2020 г. било публикувано съобщение на официалната страница на ПРБ, където било оповестено, че е обвинена в престъпление с висока обществена опасност, като се внушавало, че престъпният характер на деянието е установен, което създавало недвусмислено впечатление за извършване на престъпление с висока степен на обществена опасност на деянието, а не на административно нарушение, както впоследствие било трансформирано разследването. По този начин ищцата била набедена от ответника за особено опасен престъпник и с такъв образ била представена на обществеността чрез въпросното съобщение в сайта му. В резултат от действията на ответника и извършените в хода на ДП процесуално-следствени действия, ищцата била принудена да изразходва времеви, социален и емоционален ресурс, както и ангажиране на професионални защитници в досъдебната и съдебната фаза на наказателното и административно-наказателно преследване, при което преживяла неочакван стрес, продължителни притеснения и унижения.

Твърди, че винаги е била изряден гражданин и уважаван член на обществото, с обществена позиция и известност, министър на здравеопазването, преподавател, професор и специалист в областта на обществената си и професионална компетентност в национален и международен план, поради което процесните действия на ответника накърнили неоснователно и незаконосъобразно правата, личното и професионалното ѝ достойнство и авторитет, излагайки я пред широката общественост, включително и чрез светкавичното публикуване на позорящия факт за повдигнатото обвинение в престъпление с висока степен на обществена опасност. Макар и да била оправдана напълно по съдебен ред, този позорен факт бил обективиран на официалната страница на ПРБ и станал достояние на широката общественост в България и извън границите на страната. Това породило у нея усещане за дълбока несправедливост на незаслужено причинените унижение и обида от страна на държавата в лицето на нейните органи, призвани да съблюдават спазване на законността. В резултат от това се влошил нейния общ здравен статус от физиологично и психологическо естество. Причинените ѝ неприятности донесли със себе си продължителен период на безсънни нощи и неспокойни дни, в които, вместо обичайната и необходима концентрация, била разконцентрирана и с отслабено

внимание. Имунната ѝ система се сринала и започнала да боледува по-често и сериозно. Това наложило да търси здравна помощ и да приема лекарства, каквито до този момент никога не се налагало да приема. Това се случило непосредствено преди очаквано от нея радостно събитие — сватбата ѝ, което наложило полагането на допълнителни усилия и психическо напрегане, за да не позволи това да я помрачи.

Относно размера на обезщетението за неимуществени вреди:

Действително, с оглед указанията дадени в т.ІІ от ППВС № 4 от 23.12.1968 г понятието "справедливост" не е абстрактно понятие, а е свързано с преценката на редица конкретни обективно съществуващи обстоятелства, които трябва да се вземат предвид от съда при определяне размера на обезщетението. С оглед това разбиране, при определяне на размера, съдът следва да вземе предвид всички обстоятелства, които имат отношение към твърдяните от ищеца неимуществени вреди-това са продължителността на проведеното наказателно преследване, наложените принудителни мерки за неотклонение, интензитета и продължителността на душевните болки, страдания и неудобства с оглед тежестта и характера на обвинението, в което пострадалият е бил незаконно обвинен. В този смисъл с решение № 123/23.6.2013 г по гр. дело № 254/14 г на ВКС, Трето ГО, постановено за уеднаквяване практиката на съдилищата е прието, че моралните вреди са индивидуално определими и паричното обезщетение за тях следва да съответства на необходимото за преодоляването им, и че не е пряка проява на справедливост, а е в дисхармония със справедливостта определяне на парично обезщетение по-голямо от необходимото за обезщетяване на претърпените вреди като се обсъдят всички наведени доводи и обстоятелства, обосноваващи по-нисък размер на обезщетение. При определяне на дължимото обезщетение така също следва да се държи сметка и за обществените представи за справедливост в аспект на съществуващите обществено-икономически условия на живот.

Освен въздействието на незаконния акт на правозащитния орган върху здравето на ищеца, значение имат и субективните му негативни преживявания, отражението на незаконния акт върху личната свобода и социалната сфера на общуване и работа, контактите и взаимоотношенията със семейството му и близките му, както и други подобни обстоятелства,

естествено, видът на повдигнатото обвинение, продължителността на наказателното производство, видът и срокът на мерките за неотклонение за всеки конкретен случай.

Действително, досежно емоционалното и психично състояние на ищцата във връзка с предприетото срещу нея наказателно преследване, са събрани писмени и гласни доказателства; допусната, изслушана и приета е съдебно-психиатрична експертиза. От заключението на последната се установява, че образуването и провеждането на наказателното производство, налагането на мярка за неотклонение и публикуването на съобщение на сайта на ПРБ са предизвикали у ищцата възникването на Остър емоционален стрес с последвалите от него количествени изменения в емоционална сфера, съпътствани с вегетативни промени на соматичното ѝ здраве - емоционална угнетеност, тревожност, безсъние, фрустрираност на личността, нарушена концентрация и затруднено адаптиране и функциониране в социалната, семейна и професионална среда. Внезапната поредица от съдебни процедури и обвинения от ПРБ са я довели до фрустрация, депремираност, настъпили са количествени промени в емоционалната ѝ сфера невъзможност за концентрация, ангажиране на съзнанието с предстоящите наказателни процедури, безсъние, отчуждаване от обществото и близки, чувството на омерзеноост от обсъждания за висока обществена опасност на поведението ѝ само защото е свела обективна европейска информация. Преживеният интензивен емоционален стрес при ищцата за обсъждания период от време, е довел до метаболитни проблеми свързани с храненето, довели до драстично покачване на теглото по невротичен механизъм на хранене. Интензивният емоционален стрес е довел до срив и в имунитета на пострадалата. Според вещото лице могли да се регистрират гастроинтерстициални /храносмилателни/ увреждания, абнормни кожни усещания, сексуални и менструални оплаквания. Налице била причинно - следствената връзка на възникналите соматични проблеми като последица от интензивно преживяния дистрес.

Вещото лице не изключва възможността някои от тези соматични състояния и разстройства да останат като трайни нарушения. Липсвали данни за същинско психично заболяване. Споделените преживявания били предизвикали емоционален стрес с последваща Протрахирана адаптационна реакция, които били преходни /количественни/ промени със соматофобни

преживявания и временно били нарушили семейното, социално и трудовото функциониране на ищцата. Същите не били оставили траен отпечатък на личността. Ищцата била успяла да се адаптира в нововъзникналата ситуация с хомеопатична медикаментозна терапия и активна подкрепа от приятели и близките ѝ.

Свидетелските показания на свидетеля М.ов и свидетеля С. установяват, че ищцата трудно и емоционално негативно е преживяла както обвинението, така и последвалите съдебно-наказателни процедури. Преди това е била способна да работи съсредоточено и интензивно, а след повдигане на обвинението станала разсеяна, напрегната, нервна, притеснена, изглеждала недоспала. В първите дни била изцяло ангажирана с наказателното производство, което нарушило работния ѝ график.

Не се спори по делото, а и от събраните писмени и гласни доказателства се установява, че ищцата към датата на образуване на наказателното производство и до приключването му е заемала длъжност председател на УС на Български фармацевтичен съюз /л.70 от делото пред СГС/ - съсловна организация на българските магистър-фармацевти, създадена със Закона за съсловната организация на магистър-фармацевтите; била е изпълнителен директор на Изпълнителната агенция по лекарствата към министъра на здравеопазването (07.2014 - 08.2019 г.); бивш член е на Комисията за оценка на лекарствените продукти към Европейската агенция по лекарствата и бивш съветник в Националния съвет по цени и реимбурсиране на лекарствените продукти (10.2013-07.2014 г.). За периода, в който изпълнявала длъжността изпълнителен директор на ИАЛ и малко след това, е била програмен координатор на Световната здравна организация в България в областта на достъпа до лекарствата и реимбурсиране на лекарствените продукти.

Първоинстанционният съд не е отчел, че по общо правило незаконното обвинение на лице, упражняващо професия като ищцовата в извършване на престъпление има по-силно негативно отражение върху неимуществената му сфера, в този смисъл търпените от ищцата негативни последици от това незаконно обвинение не са обичайни.

При така събраните писмени и гласни доказателства въззивната инстанция приема, че търпените от ищцата болки и страдания по повод проведеното срещу нея незаконно наказателно преследване, се е отразило

върху възможностите ѝ за професионална изява и развитие в служебен план, авторитета и името ѝ на професионалист. Ищцата е имала редица публикации /виж л.56-59 от делото пред СГС/ преди предприетите спрямо нея незаконни действия от страна на Прокуратурата, а след това е спряла да пише научни публикации; част от професионалните ѝ ангажменти били преустановени/показания на свидетелите М. и С./.

За воденото срещу ищцата наказателно производство са узнали голям брой хора, включително и извън страната. Прокуратурата е публикувала прессъобщение на своята страница /л.44 от делото пред СГС/, видно от съдържанието на което е разгласено, че срещу ищцата е повдигнато обвинение за престъпление „с висока обществена опасност“; посочено е и, че ѝ е взета мярка за неотклонение „парична гаранция“ в размер на 20 000 лв. От представената извадка от различни интернет сайтове се установява, че случаят е станал достояние на много хора, както и е бил широко обсъждан.

Следователно макар за престъплението, за което на ищцата е повдигнато обвинение- по чл. 326, ал. 1 във вр. с чл. 26, ал. 1 от НК за подаване на заблуждаващи знаци за тревога, наказанието да не е тежко – лишаване от свобода до 2 години, Прокуратурата е разпространила информация, че се касае за престъпление с висока обществена опасност.

Действително, наказателното преследване е трансформирано в административно-наказателно, но това е станало след намесата на съда с оглед констатираното несъответствие на обвинителния акт.

Следва да отбележим, че с постановлението за привличането на ищцата като обвиняем, ответникът е взел мярка за неотклонение "Гаранция в пари" в размер на 20 000 лв., при положение, че не се касае за тежко престъпление, както и, че ищцата е била с чисто съдебно минало. Сумата в размер на 20 000 лв., която е определена като гаранция е значителна дори за настоящия момент. Като разбрала за размера на гаранцията, ищцата изпаднала в ужас /показания на свидетеля С./.

Както сочи свидетелят С.: „През този период беше впрегната цялата държавна машина и нямаше проверка, която да не беше спусната, за да я проверят – АДФИ, КПКОНПИ, НАП и др.“. Проверявана е на лично основание, така и като председател на Българския фармацевтичен съюз.

Към момента към който на ищцата е било предявено обвинението,

същата е била уважаван човек, професор, преподавател, майка на две деца.

Следва да отчетем и факта, че е извършена и полицейска регистрация /л.38 от делото пред СГС/, при която ищцата е била третирана като престъпник.

Вследствие на повдигнатото обвинение, както сочи свидетеля С., тя е станала друг човек: „Тя тогава въобще не беше на себе си“. Започнала да пие лекарства „с шепи“; психически е била в пълен срыв. Не е могла да спи особено преди разпитите, когато не е спала по цяла нощ.

Следва да отбележим, че по това време ищцата и свидетеля С. са сключили граждански брак, а вследствие на повдигнатото обвинение, ищцата е нямала желание за нищо. Макар по това време да са били младоженци, са спали в различни стаи, защото ищцата се е чувствала дискомфортно; както сочи свидетеля: „Тя беше смачкана“. Качила 30 кг „от стрес и нерви“. Прекъснала общуването с част от приятелите си. Родителите ѝ разбрали от медиите за повдигнатото ѝ обвинение; баща ѝ получил микроинсулт.

Според свидетеля С. и към момента ищцата не се е възстановила напълно. Както е посочило вещото лице по съдебно-психиатричната експертиза „останала е обидата и преживяното унижение сред обществото от неоснователното ѝ обвинение“.

При гореприетите за установени от въззивната инстанция, факти, определеното обезщетение в размер на 30 000 лв. не се явява „справедливо“ по смисъла на чл.52 ЗЗД. За справедлив размер на обезщетението за неимуществени вреди следва да се опрели такъв от 50 000 лв. или следва на ищцата да се доприсъди сумата в размер на още 20 000 лв.

Предложеният от Прокуратурата размер на обезщетението от 5 хиляди лева е прекалено нисък за овъзмездяване на търпените от ищцата болки и страдания по повод незаконното ѝ обвинение. Следователно въззивната жалба на ответника е неоснователна.

В останалата част въззивната инстанция споделя мотивите на СГС и за разликата до пълния предявен размер от 70 000 лв. претенцията на ищцата намира за неоснователна; такова обезщетение би било прекомерно. Установява се, че ищцата е успяла до голяма степен да преодолее преживяното от нея по повод проведеното наказателно преследване, вкл. и от оказаната ѝ подкрепа от

близки, колеги и приятели. Както е посочило вещото лице по съдебно-психиатричната експертиза преживяното не е оставило траен отпечатък върху личността на ищцата/въззивник. Същата е успяла да се адаптира в нововъзникналата ситуация с хомеопатична медикаментозна терапия. Към датата на исковата молба е заемала длъжност като министър на здравеопазването на Република България по силата на Решение за избиране на Министерски съвет на Република България на Народно събрание, обнародвано в Държавен вестник; брой: 106, от дата 15.12.2021 г., стр.2, официален раздел/л.73 от делото пред СГС/, което означава, че ищцата/въззивник е възстановила репутацията си в обществото.

В тази му част решението е правилно и като такова ще следва да бъде потвърдено.

По разноските:

Пред първата съдебна инстанция:

При този изход на спора обжалваното решение е неправилно и в частта за разноските. Същите следва да бъдат разпределени по следния начин:

На ищцата разноски се следват в размер на 4471,43 лв. СГС е присъдил такива в размер на 2682,86 лв. или следва да ѝ се доприсъдят още 1788,57 лв.

Пред въззивната инстанция:

На въззивницата/ищец разноски се следва за частта, в която обжалваното решение беше прието за неправилно или такива в размер на 2753,57 лв.

По възражението по чл.78, ал.5 ГПК:

Същото е **неоснователно**: като се вземе предвид събраните по делото писмени, гласни доказателства, съдебна експертиза /пред първата съдебна инстанция/, както и осъществената защита пред въззивната инстанция, включително и материалния интерес.

ВОДИМ ОТ ГОРНОТО, АПЕЛАТИВЕН СЪД-СОФИЯ

РЕШИ:

ОТМЕНЯ решение № 7121 от 20.12.2024 г. по гр.д.№ 6820 по описа за 2022 г.

СГС, ГО, I-9 – ти, **в частта**, в която е **ОТХВЪРЛЕН**, предявеният от *** А. Х. С., дф, ЕГН *****, гр.***, ж.к.“****“, ул.“****“ № **, вх.*, ет.*, ап.*, съдебен адрес: гр.София, ул.“Турко“ № 62 А, ет.3, ап.9- адв. М. П., САК, **срещу** Прокуратура на Р България, гр.София, бул. „Витоша“ № 2, иск по чл.2, ал.1,т.3 ЗОДОВ, **за сумата над 30 000 лева до сумата от 50 000 лв.** - обезщетение за неимуществени вреди, настъпили в резултат от обвинение за извършено престъпление по чл. 326, ал. 1 във вр. с чл. 26, ал. 1 от НК, повдигнато по пр.пр. № 15554/2020 г. по описа на СРП на 09.04.2020 г., по което е оправдана с Решение от 22.03.2021 г. по НАХД№ 14 938 по описа за 2020 г. на Софийски районен съд, НО, 23 състав, потвърдено с Решение № 87 от 28.07.2021 г. на Софийски градски съд, НО, XIV въззивен състав по ВАНД № 20211100601862 по описа за 2021 година, ведно със законната лихва от датата на подаване на исковата молба - 28.06.2022 г. до окончателното плащане, като неправилно

И вместо това

ПОСТАНОВЯВА:

ОСЪЖДА Прокуратура на Р България, гр.София, бул. „Витоша“ № 2, **ДА ЗАПЛАТИ** на *** А. Х. С., дф, ЕГН *****, гр.***, ж.к.“****“, ул.“****“ № **, вх.*, ет.*, ап.*, съдебен адрес: гр.София, ул.“Турко“ № 62 А, ет.3, ап.9- адв. М. П., САК, **сумата в размер на 20 000 лв.** /двадесет хиляди лева/, представляваща **доприсъдено обезщетение** за неимуществени вреди, настъпили в резултат от обвинение за извършено престъпление по чл. 326, ал. 1 във вр. с чл. 26, ал. 1 от НК, повдигнато по пр.пр. № 15554/2020 г. по описа на СРП на 09.04.2020 г., по което е оправдана с Решение от 22.03.2021 г. по НАХД№ 14 938 по описа за 2020 г. на Софийски районен съд, НО, 23 състав, потвърдено с Решение № 87 от 28.07.2021 г. на Софийски градски съд, НО, XIV въззивен състав по ВАНД № 20211100601862 по описа за 2021 година, ведно със законната лихва от датата на подаване на исковата молба - 28.06.2022 г. до окончателното плащане.

ПОТВЪРЖДАВА решение № 7121 от 20.12.2024 г. по гр.д.№ 6820 по описа за 2022 г. СГС, ГО, I-9 – ти, **в частта**, в която е уважен предявеният от *** А. Х. С., дф, ЕГН *****, гр.***, ж.к.“****“, ул.“****“ № **, вх.*, ет.*,

ап.*, съдебен адрес: гр.София, ул.“Гурко“ № 62 А, ет.3, ап.9- адв. М. П., САК, срещу Прокуратура на Р България, гр.София, бул. „Витоша“ № 2, иск по чл.2, ал.1,т.3 ЗОДОВ, за сумата до 30 000 лв., както и в частта, в която е отхвърлен за разликата над 50 000 лв. до 70 000 лв., ведно със законната лихва от датата на подаване на исковата молба - 28.06.2022 г. до окончателното плащане, като и за сумата от 2 682,86 лв.- разноси в полза на *** А. Х. С., дф, ЕГН *****.

ОСЪЖДА Прокуратура на Р България, гр.София, бул. Витоша“ № 2, **да заплати** на *** А. Х. С., дф, ЕГН *****, гр.***, ж.к.“****“, ул.“****“ № **, вх. *, ет. *, ап. *, съдебен адрес: гр.София, ул.“Гурко“ № 62 А, ет.3, ап.9- адв. М. П., САК, **сумата в размер на 1788,57 лв., представляваща доприсъдени разноси пред първата съдебна инстанция.**

ОСЪЖДА Прокуратура на Р България, гр.София, бул. Витоша“ № 2 **да заплати** на *** А. Х. С., дф, ЕГН *****, гр.***, ж.к.“****“, ул.“****“ № **, вх. *, ет. *, ап. *, съдебен адрес: гр.София, ул.“Гурко“ № 62 А, ет.3, ап.9- адв. М. П., САК, **сумата в размер на 2753,57 лв., представляваща разноси пред въззивната инстанция.**

РЕШЕНИЕТО може да се обжалва с касационна жалба при условията на чл.280, ал.1 и ал.2 ГПК пред ВКС на РБ в 1-месечен срок от връчването му.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____